

Pozytywne i negatywne aspekty psychologiczne migracji klas między szkołami .

Każda zmiana niesie za sobą lęk przed czymś nowym , ale i możliwość rozwoju. Żyjemy w czasach ciągłych zmian. Zakładanie zmian , przywyknięcie do nich z pewnością pozwala na lepszą adaptację do warunków życia, może powodować mniej frustracji i pomaga tworzyć mechanizmy przystosowawcze, które przydają się w różnych sytuacjach i momentach naszego życia.

Przejście klas między szkołami w 2021 r. z pewnością jest taką zmianą , ale trzeba zdać sobie sprawę, że jest zmianą , o której wiadomo było zainteresowanym od kilku lat – znany był harmonogram migracji klas spowodowany reformą oświaty.

Sytuacja zmiany środowiska szkolnego dziecka powoduje duży lęk przede wszystkim u rodziców, którzy wychodząc z założenia , że ochraniają dziecko przed niebezpieczeństwami świata, starają się wybierać taką drogę dla swojego dziecka, aby według nich , była bezpieczna – a to najczęściej oznacza pewną stałość i zachowawczość odnośnie miejsca i otaczających ludzi. Rodzice często nieświadomie zarażają tym lękiem dzieci, które tymczasem są bardziej elastyczne w przystosowaniu do zmian i w większości przypadków szybko adaptują się do nowych warunków . Może to stanowić dla nich krok rozwojowy w zakresie funkcjonowania społecznego i emocjonalnego . Słowem boimy się wszelkich zmian , a jednocześnie zmiany te przyczyniają się do naszego rozwoju, zmieniamy utarte schematy zachowania, nawyki, otoczenie i tym samym rozwijamy się w różnych aspektach naszego życia.

Warto w tym miejscu , przedstawiając uprzednio zgodnie z rzetelną wiedzą argumenty za i przeciw (w aspekcie społecznym , poznawczym , organizacji zajęć, zaplecza bytowego szkół) poparte np. spotkaniem adaptacyjnym w nowej szkole , zapytać samych uczniów o ich potrzeby , obawy ale i oczekiwania związane z migracją klas . Uczniowie są w takim wieku , że warto zapytać ich samych o zdanie . Będą wówczas mieli poczucie , że ich zdanie jest ważne i że mają siłę sprawczą , że realizacja pewnych ustaleń zależy od nich (jakiegokolwiek jest ich zdanie i jakiegokolwiek wiążące). To z pewnością podbuduje ich poczucie własnej wartości , obniży lęki emocjonalne i społeczne, bo przecież o to nam przede wszystkim chodzi , aby młodzi ludzie nauczyli się samodzielności w myśleniu, umieli radzić sobie przystosowawczo w sytuacjach dla nich trudnych i rozwiązywać problemy w sposób racjonalny.

Oczywiście jako ludzie przyzwyczajamy się do innych ludzi i do miejsc . Uczniowie przyzwyczajają się do nauczycieli , ich sposobu wykładania przedmiotu, sposobu oceniania, stawianych wymagań , sposobu bycia, komunikacji itp. Na dwa lata uczniowie muszą na nowo przystosować się do wymagań innych nauczycieli i innych warunków nauki , co z jednej strony może być obciążające , ale z drugiej rozwojowe .

Klasy, o których mowa, mają możliwość przejścia do nowej szkoły w całości, w związku z czym nie wszystkie aspekty sytuacji dzieci będą zmienione . W okresie dorastania najważniejsi są dla młodych ludzi rówieśnicy i to jest ważnym wyznacznikiem poczucia ich bezpieczeństwa.

Oczywiście niektórzy uczniowie mają problemy adaptacyjne, emocjonalne i dla tej grupy uczniów zawsze każda zmiana będzie kojarzyła się z utratą poczucia bezpieczeństwa. Należy też wziąć pod uwagę czas, w którym jesteśmy – sytuację pandemii, która sama w sobie jest bardzo obciążająca psychicznie dla wszystkich, a szczególnie dla osób wrażliwych emocjonalnie.

Klasa 7 i 8 to nie czas walki z oporem, który pojawia się przy okazji każdej zmiany, dlatego też, jeśli opór jest duży (ze strony rodziców czy uczniów) nie warto akurat w tym momencie edukacji dopuszczać do dodatkowej utraty energii w zakresie pracy nad oporem, kiedy ważą się dalsze losy szkolne uczniów – przygotowanie do egzaminów, wybór dalszej drogi kształcenia.

Ważne jest, aby nie bagatelizować także warunków przestrzennych szkoły, zaplecza np. w postaci stołówki, wyposażenia pracowni specjalistycznych, ilości sal lekcyjnych, zmianowości lub jej braku, a także doświadczeń wychowawczych szkoły w pracy z poszczególnymi grupami wiekowymi uczniów. To kolejne aspekty, które wpływają zarówno na funkcjonowanie emocjonalne, społeczne, ale także poznawcze uczniów, ich poziom zmęczenia, wydolności intelektualnej, motywację do nauki, możliwość wypoczynku i rozwijania zainteresowań itp.

Podsumowując, naturalny jest ludzki lęk przed zmianą, ale zmiana stanowi także możliwość rozwoju. Dla każdego ucznia będzie ona inaczej odczuwalna. Wszystko zależy od tego jak do tej zmiany podejmiemy mając na względzie konkretne dziecko – czy potraktujemy zmianę jako obciążenie psychiczne czy możliwość rozwoju i zdobycia umiejętności adaptacji do nowych warunków, co w naszych czasach jest z pewnością bardzo pożądaną umiejętnością.

Joanna Tatys

psycholog